

**Gastdozentur von Dr. Maria Reile (Universität Tartu, Estland)
im Institut für Finnougristik / Uralistik**

20.–24. Januar 2025

Dr. Maria Reile is a research fellow in experimental pragmatics at the University of Tartu. She is a member of Referential Practices work group, which focuses its research on Estonian referential devices, more specifically, demonstratives. She is also involved in several interdisciplinary collaboration projects, currently leading one of them, contributing her expertise in linguistics to research in sociology, philosophy, and user experience.

Montag, 20. Januar

14-16 Uhr (Geschwister-Scholl-Platz 1, M 105 oder Zoom)

[https://lmu-munich.zoom-x.de/j/93938720682?
pwd=ZnRCV1JnL2w4SVdvMHICTEtWL2NjZz09](https://lmu-munich.zoom-x.de/j/93938720682?pwd=ZnRCV1JnL2w4SVdvMHICTEtWL2NjZz09)

Meeting ID: 939 3872 0682, Passcode: 284661)

Referential devices in Estonian and its adjacent languages

Reference is a three-way relation between the speaker, the hearer and the referent. To create this relation, one can use various linguistic and nonlinguistic devices. In this talk, I will focus on Estonian referential devices, with a particular focus on demonstrative pronoun systems and the use of demonstrative pronouns. Additionally, I will compare the Estonian referential system with those of adjacent languages – Võro, Finnish, and Russian –, and describe where the Estonian two-way demonstrative pronoun system is positioned relative to those of other world languages. The talk is based on the findings of several collaborative studies conducted by the Referential Practices (RefPrakt) research group at the University of Tartu, Estonia, as well as other intra- and international research collaborations.

Donnerstag, 23. Januar

12-14 Uhr (Ludwigstr. 31, Raum 324)

Does Estonian *too* ‘that’ mean the same as Võro *tuu* ‘that’? Demonstratives in action.

Demonstratives, words such as *this* and *that*, are linguistic devices that are used to create joint attention between the speaker and the hearer, and to refer to a specific referent in the surrounding space of the interlocutors or within a text. Demonstratives are an interesting linguistic phenomenon as they lack a concrete semantic meaning unlike content words, such as the word *cat*. Instead, demonstratives derive their meaning from the context in which they are used. In this lecture, I will provide an overview of demonstrative studies in general,

with a particular focus on Estonian and Võro demonstrative pronouns. I will present the demonstrative systems of Estonian and Võro, and discuss the various factors that have an effect on their use and choice.

Donnerstag, 23. Januar

17:45-19:15 Uhr (Ludwigstr. 31, Raum 324)

Eesti keele viitevahendid ja nende funktsioonid

Keel on inimesele ainuomane vahend, mida kasutame oma mõtete ja ideede väljendamiseks ning omavaheliseks suhtluseks. Suhtlusel võib olla erinevaid eesmärgi, mille saavutamiseks saab kasutada mitmesuguseid keelelisi vahendeid. Üheks eesmärgiks võib näiteks olla kuulaja tähelepanu juhtimine mingile konkreetsele refrendile – mis tahes entiteedile, nt asjale, inimesele, väitele –, et selle kohta midagi öelda. Sellist tähelepanu juhtimist keele abil saab nimetada viitamiseks ning keelevahendeid, mida viitamisel kasutatakse, viitevahenditeks.

Loengus käsitleme eesti keele viitevahendeid fookusega nn minimaalsetel viitevahenditel, st vaatleme demonstratiivadvverbide (nt *siin* ja *seal*), demonstratiivpronoomenite (*see* ja *too*) ja personaalpronoomenite (*tema/ta*) kasutust eesti keeles. Annan ülevaate, millal üht või teist viitevahendit kasutatakse ning millest sõltub kõneleja eelistus ühe või teise viitevahendi kasuks. Loengu käigus teeme ka praktilisi harjutusi, et omandatud teadmisi kohe rakendada.

Freitag, 24. Januar

12-14 Uhr (Ludwigstr. 31, Raum 327)

Writing for digital products. What it entails and how it is done?

A lot of our activities have shifted from physical to virtual environments, from buying plane tickets to sending in official applications. How users interact with computers and graphical user interfaces is studied in the human-computer interaction research domain. In this lecture, the focus is on how humans interact with digital products (information systems, other applications, and websites) from a linguistic perspective. I will give an overview of the concept of UX writing – writing for the user interface, considering the users' perspective. I will briefly explain what UX writing entails and outline the writing process. Additionally, I will discuss how insights from various branches of linguistics can offer effective tools for crafting UX copy. During the lecture, we will engage in a hands-on exercise to explore how language and culture-specific traits can influence the way UX copy is written.

Freitag, 24. Januar

18:30-20:00 Uhr (Ludwigstr. 31, Raum 327)

***See ja too* kirjas ja kõnes**

Näitavad asesõnad – sõnad nagu *see* ja *too* ning *siin* ja *seal* – saavad oma tähenduse kontekstis. Laias laastus saame demonstratiivide kasutuskonteksti jagada kaheks: 1) ruumiline (nt “Võta *too* raamat *seal* laua pealt”) või mitte-ruumiline (nt “Ma lugessin keskkoolis raamatut “Läänerindel muutuseta”. *See* raamat jättis mulle sügava mulje.). Sõltuvalt kontekstist mängivad kõneleja eelistusel ühe või teise demonstratiivi kasuks rolli erinevad tegurid. Ruumilise konteksti puhul peetakse selleks eelkõige referendi, viidatava objekti, kaugust kõnelejast (ja kuulajast). Mitte-ruumilises kontekstis on rida tegureid, mis valikut üksteisega koos mõjutada võivad. Ettekandes annan ülevaate eesti keele näitevatest asesõnadest, nende kasutuse eripäradest ning nende valikut mõjutavatest teguritest ruumilises ja mitte-ruumilises kontekstis.

Alle Interessierten sind herzlich eingeladen!

Bei Fragen wenden Sie sich bitte an Tiia Palosaar tiia.palosaar@lmu.de .

Der Erwerb von ECTS-Punkten ist möglich.